

Iktatószám	Budapestre vonatkozó ujságcikkek		Osztályozás
	Szerző		Tárgy
	Cím <i>A Lánchíd négy oroszlánjának művészeről.</i>		Hely <i>Marschalkó János</i>
	Forrás: <i>Az Ujság</i>		Idő <i>"1914"</i>
	Byo. (Hely)	1914 11/10 (Idő)	(Köt. v. füz.)
			Helyszám

— A Lánchíd négy oroszlánjának művészeről. Budapestben még ma is él az a triviális legenda, hogy a Lánchíd négy oroszlánjának nincsen nyelve és hogy a «kőfaragómester», a ki e négy gyönyörű nyugvó oroszlánt faragta, a Dunába ugrott, mikor erre őt egy suszterinas figyelmeztette. Ily értelemben volt ez lapunk január 31-iki tárczájában is szóvá téve. Még érdekesebb ennél a legendánál az, hogy mögötte egy csaknem elfelejtett kitűnő magyar szobrászművész emléke lappang, a kinek műveiről a lapok itt-ott megemlékeztek ugyan, azonban a magyar művészettörténet mindeddig elmulasztotta a kitűnő magyar művész emlékének hozzá és műveihez illő megmentését. Most mi ezt néhány adattal szívesen elkezdjük.

A négy oroszlánt Marschalkó János magyar szobrászművész faragta, a kinek neve be is van vésve a Lánchíd pesti alsó (a Lloyd felé eső) oroszlán talapzatába így: *Marschalkó J. 1850.* A gyalogjáróról szabadszemmel is olvasható. A négy gyönyörű oroszlán, mely a nyugvó erő méltóságát remekül fejezi ki, a valóságban nyelvvel is el van látva, de nyelvük természetesen pihen és így alulról nem látszik. Helyzetükhöz művészileg nem is illenék, ha nyelvük nyugtalan állapotban volna. A legendából persze egy betű sem igaz. Nem egyéb az, mint régi hasonló legendák torzítása. Maga a művész 1819-ben Lőcsén, ősmagyar családból született és szülei akarata ellen lépett

a művészi pályára. A bécsi képzőművészeti akadémiát végezte s azután Franciaországban és Olaszországban tanult. Nevezetesen Rómában, Nápolyban, Firenzében és Pisában tanulmányozta a plasztikai remekeket és hazatérve, 1847-ben a Lánchíd-építésnél talált alkalmazást. Itt faragta a négy gyönyörű oroszlánt is, mely nemcsak az ő geniejének, hanem a nemzetnek is büszkesége lehet. De ezenkívül is van a félig elfelejtett művésznak sok becses alkotása. Így a főthi templom szentségtartója is az ő műve. Továbbá a kassai domban *tizennyolcz* kiváló szoborműve van. A Rudasfürdő szép Heraklese is az ő vésőjét dicséri. Továbbá a Magyar Tudományos Akadémia homlokzatán és belső nagytermében is vannak szobrai, köztük a mennyezet-tartó karyatidok és diszítések. A pesti Vigadó belső faragásaiban is része volt és vannak szobrai a budai takarékpénztári épületen is. Bizonyára más művei is állanak szanaszét e kitűnő művésznak, a ki igazán méltó arra, hogy a magyar művészet történetében megillető helyét végre elfoglalja.

Érdekes adat még, hogy a művész neje, Marschalkó János királyi táblai bíró édesanyja, még most is életben van (maga a művész 1877-ben halt meg) és jó egészségnek örvend. Azonban az érdemes matrónát nagyon megszorította, hogy kitűnő férjéről most, a Lánchíd lebontásánál, úgy beszélnek, mint bizonyos kőfaragómesterről. Egyébiránt a művész emléket Tóth Bélának *Mendmondák és Magyar Ritkaságok* című könyve is

megőrizte a feledéstől. Négy oroszlánját a Lánchíd javítása nem fogja érinteni, de emlékének bizonyosan meg fogja őrizni az elégtételt.